

JEŽ

BROJ 494

BEOGRAD, 18 DECEMBAR 1948

PRIMJERAK 2 DINARA

GOD. XIV

BROD PLOVI ZA ŠANGAJ...

Amerikanci su bili navali- ni na Kinu kao kalifornijski skakavci na zelena polja. Da bog sačuva koliko je savjet- nika, stručnjaka, misionara i akcionara prešlo preko Paci- fika! Ova seoba naroda posta- la je seriska, naročito u eri generala Makartura i Vede- majera, dok nije počelo kot- riljanje nizbrdo.

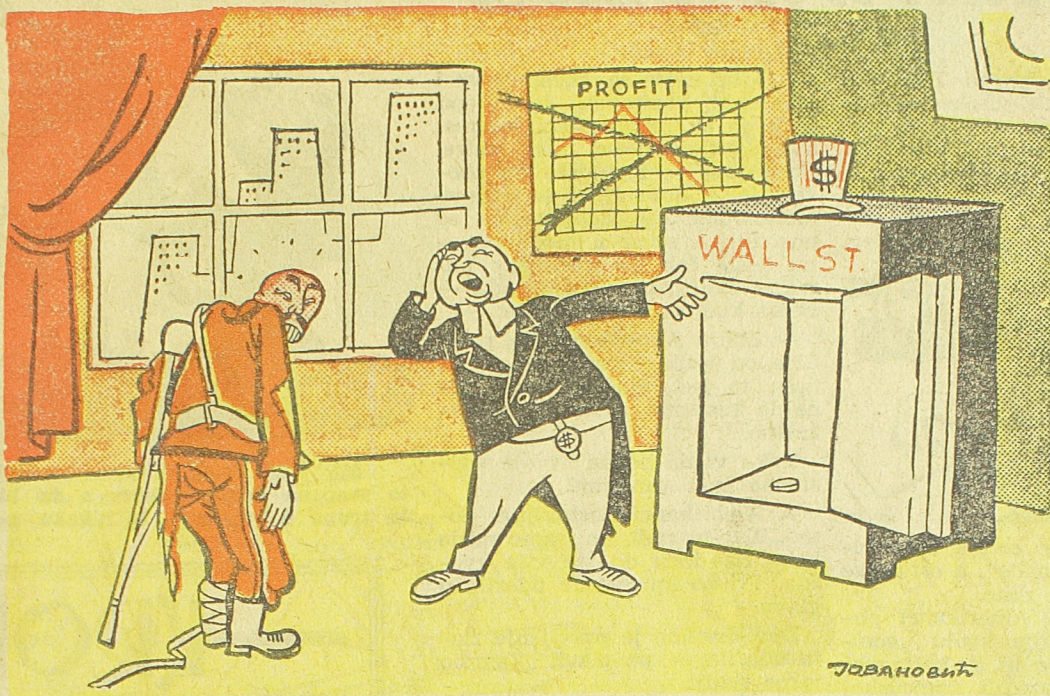
Kada su se kola slomila, neko je viknuo: „Spasavaj se ko može!“ — pa se društvo raspršilo, kao kad se među jato vrabaca baci kamen. Po- čelo je bježanje navrat-nanos. U toj opštoj guremi mister Bjulit je krenuo u suprotnom pravcu — „da vidi šta se to tamo događa“. Kako se nisu događale ni malo vesele stva- ri, Bjulit se brže vratio nego što je otišao.

Još se Bjulit nije ni izdu- vao, kad se u brod za Šan- gaj ukrcao Pol Hofman, du- šebrižnik „Maršalove pomoći“. I on je pohitao da vidi da li se od bankrotiranog dužnika može izvući bar nešto para na ime onog duga od nekoliko miliona dolara.

Čang Kaj Šek je pripremio gazdi srdačan doček i govor, koji se, uglavnom, sastoji od riječi „daj još“. On zna da se Amerikanci nalaze u situaciji one babe koja je dala groš da se uhvati u kolo, pa posle daje dva da je puste.

Što se tiče mister Hofmana, lađa će ga pričekati u šangaj- skom pristaništu, pod punom parom.

Pomažući Čang Kaj Šeka dosada su SAD izgubile 6 milijardi dolara.

— Vare! Vare! Vrati nam izgubljene dolare!

Govor grčkog delegata u OUN

GOSPODINE pretsjedniče gospodo delegati! U svom odgovoru na navode i tvrđe- nja jugoslovenskog delegata dokazaću vama i cijelom svi- jetu da su sve iznijete op- tužbe ne samo netačne već izmišljene od početka pa do kraja.

Gospodo! Nama se preba- cuje da sprovodimo monarho- fašistički teror. Smiješno! Za monarhofašistički teror po- trebne su tri stvari: monar- hija, fašizam i teror.

Prije svega mi imamo mo- narhiju samo po formi ustvari kod nas vlada ambasador SAD, koji je republikanac, što praktično znači da mo-

narhija uopšte ne postoji. Da- kle, to otpada!

Drugo — fašizam. Dozvoli- te mi, gospodo delegati, da se nasmijem. Imamo izbore, parlament, štrajkove i krize kabineta. Dakle, sve ono što se smatra uzorom zapadne de- mokratije. I ova optužba je, prema tome, apsurdna.

Treće — teror. Ja pažljivo pratim naše novine i nigdje nikada u njima nisam proči- tao da kod nas vlada neki te- ror.

I ovaj dio optužbe potpuno pada u prah i pepeo!

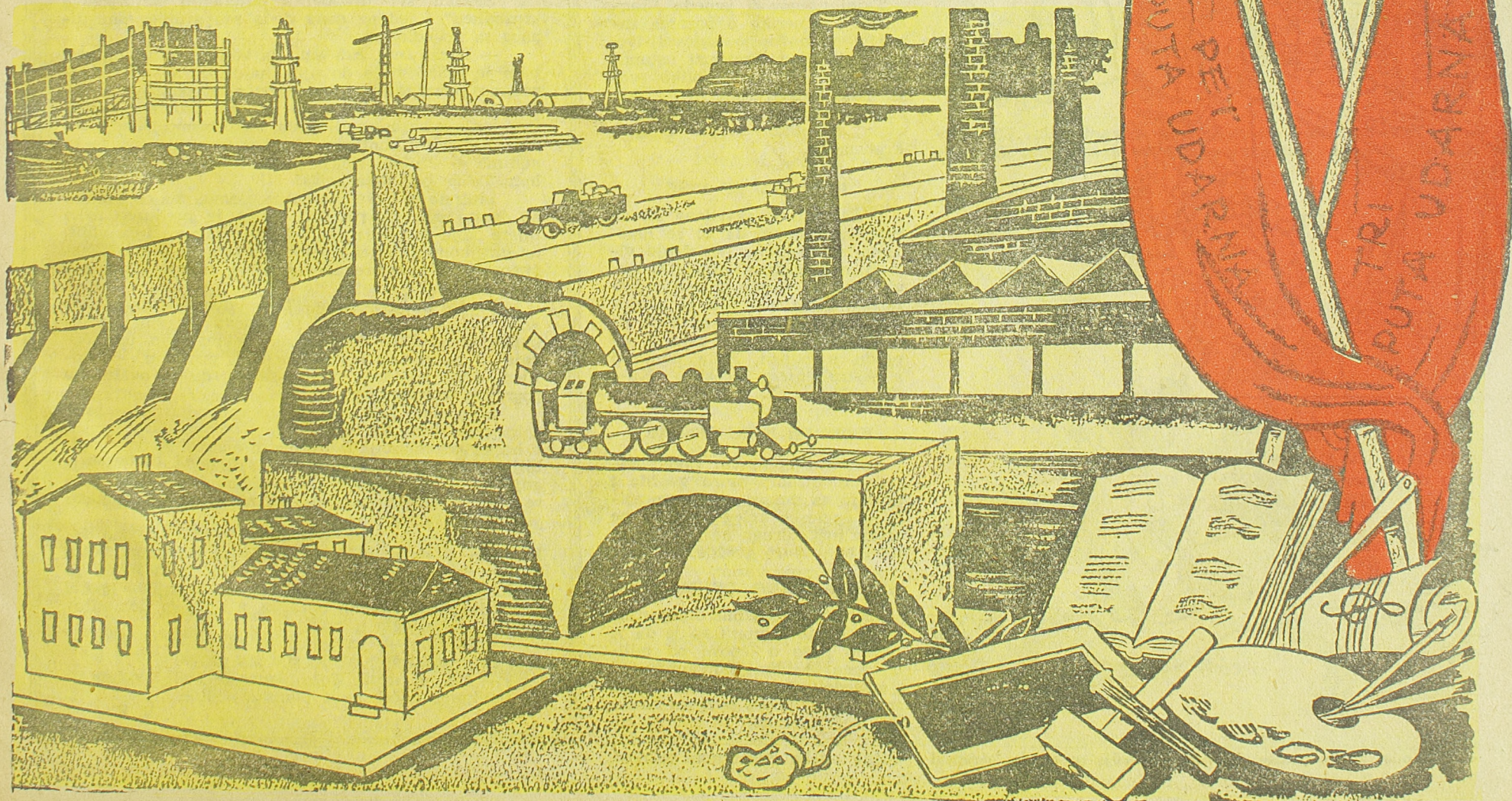
Optužuju nas da moja vla- da vrši strijeljanja!

Možda tu i tamo ima izo- lovanih akcija, ali one se odnose samo na komuniste, pa čak i tada samo u manjim grupama, najviše od sto-sto- dvadeset pa do šest stotina trideset. Ali ni to nije naš grijeh. Njih je osudio još Hit- lerov režim. Dakle, i ta op- tužba pada u vodu.

Šta preostaje još od čitave zgrade napada na nas? Možda građanski rat? S tim mi ne- mamo nikakve veze. Ako i postoje neke operacije, to je stvar Sjedinjenih Američkih Država, a mi nemamo prava da se miješamo u njihove unutrašnje stvari...

JEDINSTVENA, SLOŽNA BILA
PREGNUČA IM SMJELA;
ZEMlju SIROM UKRASILA
ZAJEDNIČKA DJELA.

UJEDNO SE SADA SLIO
SAV NARASTAJ MLADI,
ZAJEDNIČKI NASTAVIO —
DA UČI I GRADI.

NAVIKE I ODVIKE

Gdje se osnuju seljačke radne za- druge, tu se, bogme, hoćeš-nećeš, često promijene i navike.

Pri oranju i sjetvi sve se ređe ču- je ono starinsko: „Ajs, Sivonja!“ i „Ajs, Milonja!“. U zadrugi u Novoj Gajdobri poneki zadrugar s vreme- na vrijeme podvikne: „Ajs, trak- tore!“ tek da ih želja mine, ali — bez obzira na to — traktor tjera svoj posao.

A neki zadrugar „Nove Vojvodi- ne“ tek primijeti:

— E — hej, ispostila se zemlja, može prinos da omane!

— Vidi, bogati, — poklopi ga — šta je sa onih pet vagona vještač- kog dubreta!

Ima tu, takoreći, i kokus-pokus... Pronađu članovi radne zadruge u Koretištu neko pusto, bezvodno ze- mljište. Stoji od pamtivjeka — gdje bi se čovjek s njime natezao. Ali zadrugari zapnu pa krče, kopaju, rove neke kanale, dovedu odnekud vodu i jednog dana, namjesto ledi- ne, pukao baštovanluk.

Kad dođe žetva, „muka“ živa — na imanju radne zadruge „Mičurin“ žita dvaput više nego kod inokosnih seljaka. Taman zadrugari pomisle: „Ala treba opljunuti dlanove!“ kad ono iz mašinske stanice stignu ko- sačice i samovezačice. Mogu, dodu- še, i njih opljunuti — što 'no kažu, od uroka — ali i ne moraju.

Ili neko od zadrugara ode da o- bide kukuruz pa ga nema dva da- na: zalutao i nije mogao da se iskobelja, jer je kukuruz izdžikljao četiri metra u visinu, pa ovaj upao kao u neku prašumu. A voće is- kalemili i izukršтали, pa na imanju zadruge „Udarnik“ šljiva došla kao kruška, kruška kao dunja, a dunja kao omanja lubenica.

A kad se sve okonča, onda se ra- čunaju trododani. Tako je u zadrugi „Srem“ Lajoš Šurjan napunio koš i trap, nakrivio kapu i rekao:

Hajd, uzdravlje! Odo' ja na go- dišnji odmor!

TAMO TAMO PO SVIJETU

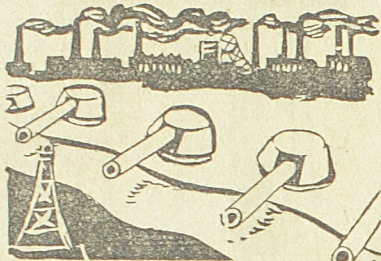
Rad gvožđe udari u glavu

STARI alhemičari muku su mučili da hemiskim putem naprave zlato, ali im to nikako nije polazilo za rukom. Poslije njih ovim su se poslom najradije bavili hohštapleri. Tako je, prije rata, neki Dunikovski pokupio od lakovjernih Francuza milione franaka, izjavljujući da on zna tajnu kako se pravi zlato. Oni, koji su mu dali pare, nikada više nisu vidjeli svoj novac ni u papiru, a kamoli u zlatu.

Ali, što nikome nije uspjelo — uspjelo je Amerikancima. Oni prave zlato. Sta mislite kako? Veoma prosto: prave ga od gvožđa! Proces je jednostavan. Uzme se, na primjer, jedna oblast bogata gvoždem i s razvijenom industrijom, kao što je, recimo, Rur. Onda se, da Rur ne bi pao pod međunarodnu kontrolu, izjavi na on mora biti vraćen svojim njemačkim gazdama „kako bi im se omogućilo tek toliko da održe svoj goli život“ (kapital je mio, koje vjere bio...). Istovremeno s ovom duboko humanom izjavom, strpaju se duboko u džep sve akcije dotične industrije.

Pošto su obavljene ove male formalnosti, počinje posljednja faza prerade gvožđa u zlato, —

puštaju se u pogon Tisenove, Krupove i ostale visoke peći iz koncerna „Herman Gering Verke“. Topi se gvožđe i kali čelik. To se kuje odmah, dok je vruće, i na licu mjesta pretvara u topove, tenkove, bombe i mitraljeze. Time je gotovo cio proces završen.

Nešto ove robe ostaje Nijemcima „da im se nađe“, a ostalo se zamijeni za — zlato.

I tako lijepo Amerikanci počeli da ostvaruju svoju „genijalnu“ ideju. Da bi što bolje razradili posao naredili francuskoj vladi da obustavi svoju lokalno-nacionalnu industriju i da sirovine prebaci u rurske fabrike zlata. Kad, vide Francuzi da se s onu stranu Rajne uperile na njih topovske cijevi i to pravljene od njihovog rođenog gvož-

đa — uzbuniše se. Uzbuniše se i francuski kapitalisti, jer lijepo vide da su im ugroženi interesi. Sve, sve, ali kese nisu sestre. Zbog toga je Kej uzeo da protestuje, a Šuman da šalje „memorandume“. Pogadali se, pa se pogodili. A stvar u međuvremenu došla čak do francuske narodne skupštine. Vidi vlada — nema kud, pa otvori karte:

— Znaju Amerikanci šta rade! Biće od tolikog zlata nešto i za našu, to jest, vladinu dušu, ako ne da kuspemo, a ono bar da li-znemo...

Tako vlada poliza svoje sopstvene memorandume.

A Amerikanci nastavljaju posao. Ko šta radi, oni samo misle kako da dođu do što više gvožđa. Prosto im gvožđe udarilo u glavu.

Dunikovskog je pravljenje zlata udarilo — po glavi. Završio je na robiji.

A. P.

Stanje na zapadno-berlinskim berzama

Šefovi berze rada u zapadnim sektorima Berlina izjavljuju da su potpuno nemoćni u odnosu na pretstojeće povećanje nezaposlenosti za 15%. Šefovi crne berze ne izjavljuju ništa, jer imaju unosnija posla.

RAZVOJ VOLJOPRIVREDE U ITALIJI

Italijanska vlada je pristupila opštoj mehanizaciji poljoprivrede. Umjesto zastarjelih traktora, sada se po italijanskim poljima mogu vidjeti moderni tenkovi.

S obzirom na ovu značajnu reorganizaciju, vlada je izvršila i reorganizaciju sjetvenog plana, tako da već pristupa sijanju — smrti.

DOBAR POSAO

Tajni pregovori između Francuske i Amerike o bazama završeni su na opšte zadovoljstvo. Po sporazumu, Francuzi ustupaju Amerikancima nekoliko svojih baza u Sjevernoj Africi, dok će Amerikanci ustupiti Francuzima nekoliko svojih baza u Francuskoj.

LOŠE MU SE PIŠE

U Sangaju je zavedena stroga cenzura štampe, da bi se listovima onemogućilo donošenje vijesti o porazima Kuomintangovih trupa. Pošto je ovo jedini razlog, Čang Kaj Šek je preporučio novinarima da se strpe do ljeta dok njegove jedinice ne pređu u napad. Sada novinari s nestrpljenjem očekuju Ku-Kovo ljeto.

KESE IM NISU SESTRE

Američki „poslovni ljudi“ kupuju u Bizniji staro gvožđe i plaćaju ga mnogo više nego njihove engleske kolege, kojima ne ostaje ništa drugo nego da i sami odu u staro gvožđe.

NEOPRAVDANO OSUMNJIČEN

Bivši pretsjednik japanske vlade Ašida osumnjičen je da je primio mito u iznosu od milion jena. Ašidini jednomišljenici s negodovanjem odbacuju ovu sumnju, jer dobro poznaju Ašidu kao političara koji se drži na cijeni i koji se nipošto ne bi zadovoljio ovako neznatnom sumom.

Demanti

General Ajzenhauer tvrdi da je de Gol tražio od njega 1944 da prisustvom američkih trupa pojača de Golov autoritet u Parizu.

Mi, Šari de Gol, zvali smo 1944 Amerikance u Pariz — ali to svečano demantujemo, a da bi nam sad dobro došle američke trupe u Parizu — to nikako ne demantujemo.

KROFNE

Šef odjeljenja u preduzeću „Artikal“ drug Toša poštovao je narodne običaje. Ni je to bilo iz nekakvih religioznih pobuda, motivi su bili mnogo realniji: Božić je poštovao zbog pečenice, Đurđevdan zbog jagnjeta na raznju, a slave zbog koljiva.

Negdje tamo polovinom novembra pričalo se u odjeljenju da je rudnik „Breza“ završio plansku godinu u novembru. Eh, i mi smo mogli da smo malo bolje zapeli.“ Htjede šef da primijeti kako ne valja raditi vratolomnom brzinom, kad se prisjeti narodnog običaja u vezi sa dočekom nove godine i dodade:

— Da l' su pravili krofne za doček? E, krofne mnogo volim, a baš sam ih se uželio!

Kroz nekoliko dana stiže vijest da je ispunjen plan i u elektrami „Fali“.

— Eto, i kod njih je bilo krofni! — čuo se uzdah.

A onda iz dana u dan zaredali ispraćaji stare godine. Rudnici lignita „Cer“ i „Čevljanović“ izvršili plan za četrdeset osmu, fabrika mašina „Jastrebac“ prionula na plan za sljedeću godinu, varaždinska tekstilna, solana „Kreka“, šećerana u Čupriji i mnoge druge, sve dočekuju novu godinu i svečano proslavljaju izvršenje plana prije roka.

— Uh, što nisam neka inspekcija, — kaže drug Toša — pa da me pozivaju gdje god dočekuju novu plansku godinu! Al' bi bilo krofni — da pukneš od utamanjivanja!

Saznali svi drugovi u odjeljenju za njegovu „tužbalicu“ i jednog dana dođe mu grupica omladinaca sa prijedlogom:

— Druže šefe, čuli smo da volite krofne, pa ako vam je toliko stalo do njih, hajde da se ova! na-godimo: povežite se vi malo čvršće sa operativnim rukovodstvom, urgirajte malo za one sirovine, razmislite malo o organizaciji posla, kako bismo izbacili što prije posljednji kontigent, a mi vam u zamjenu za to nudimo — krofne. Vruće, meke, pošećerene — sa filom. To će biti naša brigla!

Ljutnuo se Toša, šta oni se njemu, zna on posao... ali ipak, uzeo da razmisli. Onda je preduzeo neke mjere, koje je ranije sve nekako odlagao... I da vidiš, na grafikonu odjeljenja poče ona crta da se mrda nešto naviše. Uskoro krenulo uvis, pa svakog dana sve bliža plafonu.

Prošle nedjelje druga Tošu uhvatio grip, pa odležao nekoliko dana. Kad se ponova pojavio u odjeljenju, drugovi se drže nekako tajanstveno, ustručavaju se da govore o poslu, a onaj grafikon — sklonjen. Tošu podiđoše žmarci: znači da je evidencija pogrešno udarala u plafon.

Sjutradan, kad je došao na rad pojavio se pred njim omladinci. Uh, sad će opet da mu daju savjete o boljoj organizaciji, o ovome, o onome! A oni, s ozbiljnim izgledom lica, pozvaše ga da dođe u odjeljenje gdje su se održavali radni sastanci. I nehotice Toša se sam za sebe pravdao — ne može da shvati kako je plan podbacio!

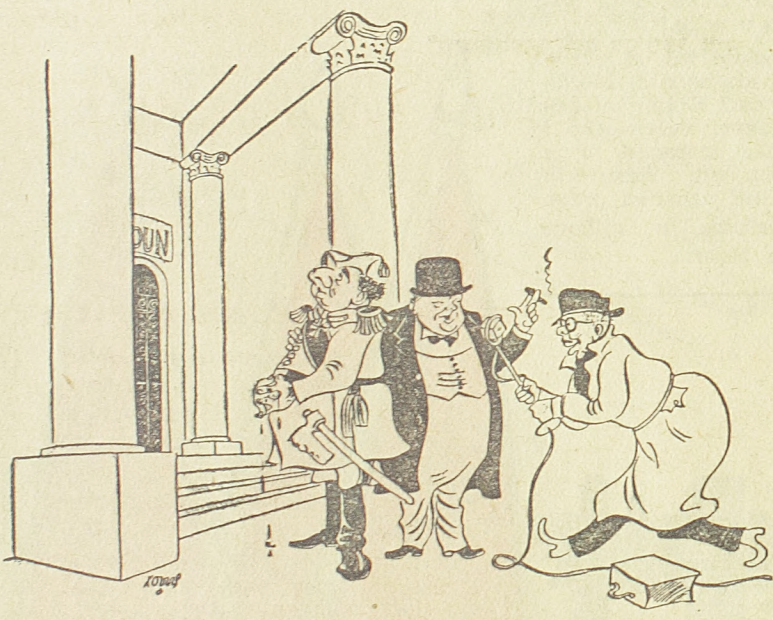
Za radni sastanak odjeljenje je bilo svečano dekorisano — preko običaja. Parole na zidovima. Tošin pogled skliznuo je na sto: na sredini stola ležala je velika vangla puna — krofni. U tom je i njihov opojni miris dopro do Tošinih nozdruva, a njegovo lice automatski se rasteglo u osmijeh.

— Krofne! — uzviknuo je on. — Je l' vi to u čast mog ozdravljenja? E, sile ste prave!

— Ma ne, druže Tošo, danas je mala svečanost. Proslavljamo doček nove planske godine.

V. K.

Pred tvojom sam evo kućom...

— Ko kaže da želimo da rasturimo Organizaciju Ujedinjenih Nacija?! Evo, mi stalno gurame ovog džentlmena da bude primljen za člana.

Nemiješanje

— Gospodo, dobro pazite da nam se ovdje ne uvuku stranci!

JOJ, DOKTORE!

POVELA se reč o zdravlju a deda smatra da je nepravilno ono što se kaže zdravlje to je blago čuvaj ga i šteti, bez zdravlja bogastvo ništa ti ne vredi već bi trebalo da se kaže bogastvo je blago, ko ima ne šteti, bez bogastva život ništa ti ne vredi i deda psovo zdravlje, šta ima od zdravlja i više bi voleo da je bolestan a bogat jer para zaleći svaku bolest a na pusto zdravlje moš samo da se takmičiš i zapinješ a pre je išlo fino na veštinu jer para na paru ide a ne na zdravlje.

A nekidan deda kad je išo na slavu pao pa ne može d ustane i počo da kuka jao prebio sam nogu i ima d ostanem bogalj za celi život a kad su ga preneli u prvi bife on molio da zovnu najboljeg lekara a svi ljudi u bifeu kažu mu da su najbolji lekari u bolnici i pozvali kola za spasavanje a kad je unet unutra deda kaže babi joj da l će da me prime, možda će da kažu paz kolki mu je stomak, sigurno je reacionar a baba kaže pa neće oni tebi nameštati stomak već nogu a deda kaže joj dao bi kuću samo da nije pukla kost a kad su

ga izneli pred lekara deda se raskuko joj doktore molim vas pazite jer ja izdržavam unuke pionire a pošto su vidli da nije prelomljeno i namestili mu nogu baba mu kaže viš kako su lepo postupali s tobom ko da si bož oprostite neki trudbenik a deda kaže eh čudna mi čuda, to je

mogla da namesti i kuma živka s čubure.

Kad je opet proodo i došo kući ujka jova ga pita je li bre pajo jesi video one nove zgrade što se zidaju u bolnici a deda pita koje a ujka jova kaže pa onde blizu bolnice ona nova klinika trećeg reona a deda kaže pa to

su sigurno počete pre rata pa sad samo dovršavate a ujka jova kaže nije ni ašovom zakopano pre rata a deda kaže sigurno su projekti napravljeni i lako je sad zidati po tuđim projektima a ujka jova kaže kaki projekti kad niste imali ni regulacioni plan a deda se ne da pa kaže mošte vi da zidate nove bolnice al ništa nema bez predratni lekara a ujka jova kaže e priznajem da još skoro dvaes godina nećemo imati lekare koji su se rodili u fnrj.

Čika sima priča kako je njegov rođak bio u uredu da se pregleda na rengen al moro da se svlači i čika sima kaže kaku su im to rengeni i te rengendžije jer ja se sećam kad smo pre rata svračali u boston na terazijama pa metnemo na nešto nogu sa sve cipele i vidiš lepo sve koske i koštice od prstići i to kroz svinjsku predratnu kožu a sad moraš da skidaš običan tekstil na tačkice a deda kaže more simo ne volim ti ja da gledam kostur ni od rođenu nogu.

Povodom zborova birača o zdravstvenoj službi dedino društvo ne zna šta da kaže al deda ipak kaže što se bre ne obezbedi pelcovanje protiv sve bolesti ko u strane kulturne države a ujka jova na to otpeva vašoj boljci nema leka, ne pomaže apoteka joj doktore.

NAIVČINE

— Pa zar su cijene alkoholnim pićima maksimirane? — čudili su se Ljubodrag Starinac, upravnik zadruga u Mlacu i Milenko Milenković, direktor „Jastrepca“.

— A mi kupovali pošto ko hoće... — Zar niste čitali „Službene novine“?

— A kakve su to novine?

— Ne znate! Polako, „kad porasteš, kad razmisliš, kažeće ti se samo!“

I kazalo im se „samo“.

Velikodušnost

Grčki Sv. Sinod obećava svakom monarhofašističkom vojniku koji pogine besplatan četrdesetdnevni pomen.

— To je bogougodno djelo, oče, sa tim parastosima. — Samo ćemo mi izginuti od posla.

Mileševski reformator

— Čudnovata stvar, sedam vjekova prije mene niko se nije sjetio da okreći ove zidove!

Čudo od snalažljivosti

Uprave pre duzeća i sindikalne podružnice slabo se zalažu u pogledu okupljanja nepismenih u svojim preduzećima.

— Lako bih ja osnovao tečaj, ali ko će, zaboga, sa njima da radi kad su svi nepismeni?

Šalajke sela i grada

Godina je na kraju, dugovi se plaćaju; moj je dika tačan bio porez namirio

— šalaj!

Zborovi su nastali, birači se sastali; pa će pomoć svi da dadu — vlastima u radu

— šalaj!

U našu ulicu došao nov čika Granap. Nov, mlad čika Granap, pun dobre volje, kako to već biva kod mladih početnika. Udesio radnjicu da je čoveku milo da u nju uđe. A on presusretljiv, ljubazan, kao u priči. Neće ti on reći „nema“ pa da istete i tičije mleko.

— Čika-Granape, imate li meda?

— Meda? — zastane on za časak, i već se snašao: — A šta će vam med, kad imamo divan kompot od šljiva po 52 dinara kutija? Uzmite samo, to i ja trošim kod kuće, i verujte: ovakav prvoklasan kompot, još nikad nismo imali. Dušanka, — okreće se onda prodavačici, — dajte drugu jednu kutiju onog prvoklasnog kompota.

Pa sad, ja sam pošao da kupim meda, a izišao sam iz radnje sa kutijom kompota u ruci. Eto, kakav je to volšebnik naš čika Granap, hiljadili se takvi!

Onomad, dolazim kući na ručak, a moj švrca mi sav radostan trči u susret:

— Tata, kaži dragička!

— A šta je to, Mićo? — pitam ja obazrivo, jer taj moj vrug ima običaj da se ovim trikom posluži kad treba da mi prizna neko svoje nedelo, pa ako je unapred izvukao to

ČIKA GRANAPE, KAŽI: DRAGIČKA!

„dragička“, onda ima pravo idem i kupim deci taj džem. Granape?

— Jesmo.

— Pa dajte mi jednu kutiju.

— Prodali smo.

Mora da sam izgledao vrlo utučen, te je čika-Granap uzeo da me teši:

— Pa zar se vi ne radujete što mi tako brzo prodajemo našu robu?

— Uh, — huktao sam ja — a moja deca se toliko radovala!

— No, pa zar je i to malo? — nastavio da teši čika-Granap. — Deset dana su se vaša deca radovala! A da ste još prvog dana dobili taj džem, deca bi ga pojela pa šta onda? Za maštanje, fantazije i iluzije ne bi ništa ostalo. Zar to nije daleko sadržajnije i važnije za razvoj i budućnost dece?

I tako me potpuno ubedio. Kad sam se kući vratio, još s praga sam doviknuo Mići:

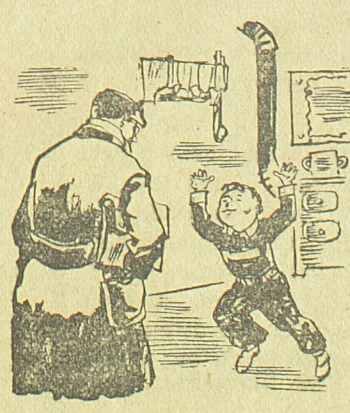
— Mićo, kaži dragička!

— Dragička! — kliknuo je moj naivko bez razmišljanja.

— Čika-Granap već prodao džem!

Neću da pričam kako je izgledao u tom trenutku. „Izguta“ je siromah, kako se to već njihovim dečjim žargonom kaže, ali među nama je postojala konvencija: kad se unapred kaže „dragička“, onda nema „ljutiš“.

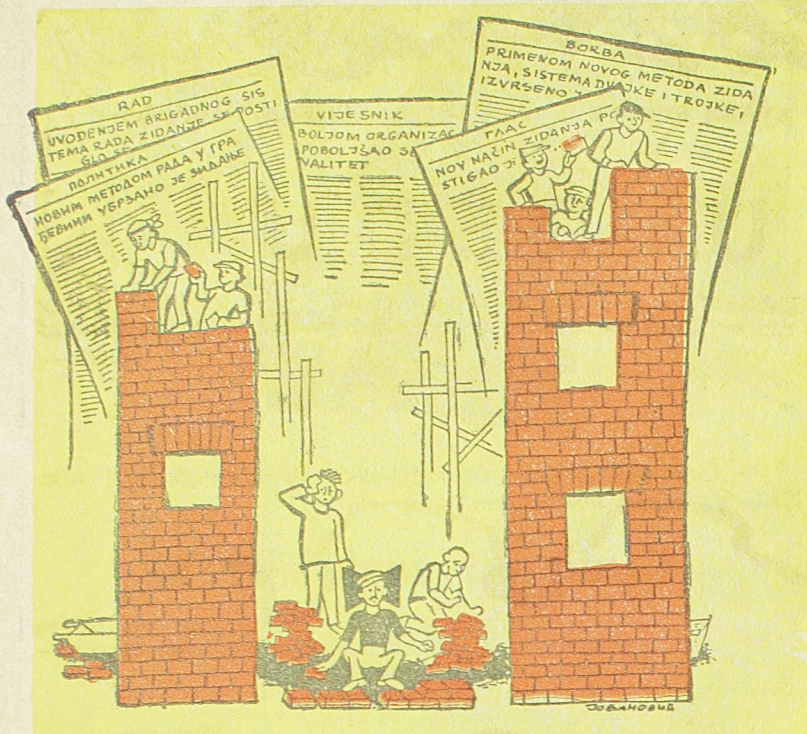
Hteo sam da mu pričam koliko to vredi što se on deset dana samo radovao zbog tog džema, ali izgledalo mi je da neće shvatiti. Ima priča za decu koju ni deca ne shvataju.

— Jeste li dobili cene, čika-

Ž. Konfino

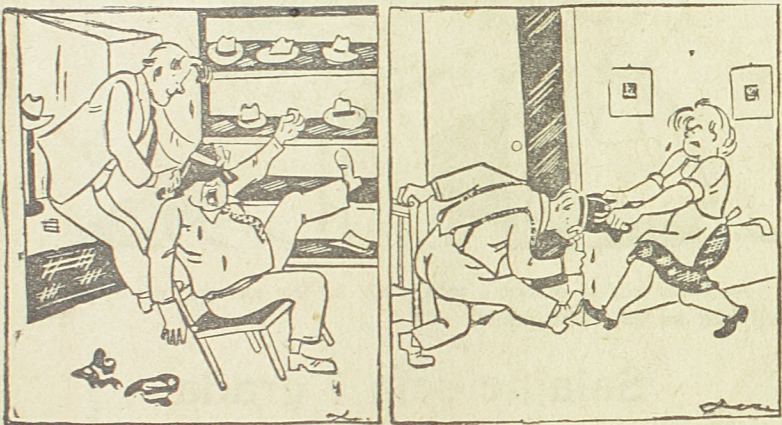
Ima još i takvih

— Nikako ne mogu da shvatim zašto se toliko forsira brigadni sistem građenja?

Tijesno mi ga skroji, nane

Neke prodavnice imaju u prodaji samo male brojeve šesira.

Vi to ne vidite, ali vam sjajno stoji ovaj šešir. — E, samo ako uspijem da skinem, biće taman za mene.

Mali OGLASI

Okasiona svetonikoljska rasprodaja. — Radi provjetravanja magacinskog prostora prodajemo veću količinu suvog mesa, koje je od dugog stajanja počelo da dobija egzotičan „miomiris“. Kafilerijama popust. Takođe nudimo med i ječam koji su kod nas proveli dobar dio svog života, pa je vrijeme da najzad vide svijeta. — Magacin Sreskog zadružnog saveza, Stara Pazova.

Ovim molimo „Nedjelju čistoće“ da i nas s vremena na vrijeme posjeti. Na raspoloženju su joj prvoklasne distrakcije: razni otpaci, prašina predratnog kvaliteta, prljave hartijice četvrtaste i čoškaste, šljaka i ostale vrste prirodnog i vještačkog dubreta. — Dvorišta Prve i Druge muške gimnazije u Nišu.

Udala bih se za udovca sa odgovarajućim brojem djece, kako bih popunila svoj trosobni stan. — Marija Stanić, Štrosmajerova 158, Osijek.

Pravi domaći kost izdavaćemo kad budemo otvorili bar jedan radničko-službenički restoran. Restoran ćemo otvoriti kad budemo postali malo ekspeditivniji. Ekspeditivniji ćemo postati kad budemo promijenili metode rada ili članove uprave. — Društvena ishrana, Leskovac.

Obavještavam svoje đake da sam živ i zdrav i da ću se vratiti pošto se malko pročaršijam. Ovog mjeseca neću odsustvovati 20 dana, kao obično, već 25 dana, o čemu javljam — da ne dolaze džabe. — Arif Mustafov, učitelj, Sogle, Srez titoveleški.

Mala zabuna

Košava briše i prosto nas ubaci u „Takovski grm“.

— Po volji? — pita uslužni kelner.

— Flašu vina!

Odmah smo usluženi. Kelner otvara flašu i naliva.

— E, za dobro zdravlje! — nadržavlja mi prijatelj.

Gucnusmo, pa se zagrcnusmo.

— Šta je ovo?

— Kelner! Kakvo je ovo vino? Pa ovo upšte nije vino!

Dolazi direktor da vidi. Zagleda, miriše, pa kaže:

— Čisto, originalno antracensko mastilo!

Pogledamo u goste za drugim stolovima, kad oni se već snašli. Jedan puni penkalo iz čaše, drugi umače uvlaku i piše pismo, treći sastavlja neku pjesmicu...

— Nismo probali — kaže direktor. — Eto, danas nam poslali mastilo. Molim vas da pregledamo!

Vodi nas u magacin. Kad tamo, u dva velika sanduka stoje flaše sa mastilom.

— A mi se dugo nismo vidjeli, — objašnjava moj prijatelj — pa htjeli...

— Ne ostaje nam ništa drugo — sjetih se ja — nego da svratimo u knjižaru prekoputa! Sigurno su oni danas dobili vino mjesto mastila.

Lj. P.

DURNOVITA BISA

Imaju ljudi razne navike. Bisa, službenica poliklinike I rejona, na primjer, ima naviku da se duri i izdire. Dođe tako neki bolesnik i upita je nešto, a ona ni pet ni šest:

— Nisam ja biro za obavještanje!

Ili ako neko od pacijenata hoće da prekрати vrijeme i razgovara u hodniku, Bisa izleti kao tempirana bomba i vikne:

—Kakva je to larva? Nije ovo piljarnica!

Jednom se tako izdrala na jednog pacijenta. A on joj ljubavno odgovorio:

— Ala vi lijepo izgledate! Ništa se niste promijenili.

— Odkud me vi poznajete? — stišavala se Bisa.

— Ne poznajem vas lično, ali sam poznao prije rata mnoge činovnice koje su bile isto tako ljubazne kao vi. Vjerujete, ništa se niste promijenili!

KAD SU VRATA ŠKRIPNULA

Čovjeku svašta može da se dogodi kad putuje. Dragom Vasi-ljeviću, rukovodiocu Sekcije pogonskog goriva za izgradnju pruge Sabac—Banja Koviljača na putu u Tuzlu nije se desilo ništa. Dogodilo se samo to da mu je komisija u odsustvu pregledala magacin i našla da nedostaju neke sitnice.

— Gdje su četiri litra benzina?

— Pa, čistio sam fleke!

— A 38 vrućih lepila!

— Pa ovaj, pucale prijateljima gume...

— A 23 kilograma diferencijalnog ulja?

— Eto, podmazivali smo vrata, da ne škripe.

Ali su vrata ipak škripnula.

PEČENJE I RJEŠENJE

Odavno zaboravljena izreka „Kako pečenje, takvo rješenje“ nikako nije izbijala iz glave Peri Đurkoviću, porezniku, iz Velike Kikinde.

— Dobar čovjek ovaj gos'n Pera! — govorili su kulaci. — Utjeraš mu u obor svinju, ili u špajz brašna, masti i suvoga mesa, a možeš da spremiš i par cipela... i onda za porez — ne brini!

Zaračunavajući tako kulacima male poreze, Pera ja zaboravio da svinje nokću i da se to nada-leko čuje.

ČVORUGA

— Oho-ho-ho! Pazi, Mičo, lakše!... — truckao se čika-Stole kraj šofera u kamionu. — Znaš kako je, i gume tako upro-pašćuješ, a već kola...

Što se sekiraš čika Stole! Ima, valjda još kamiona i guma...

Tra-a-a-s! — ras-pršta se staklo na ulaznim vratima, a desno krilo se izvali.

— Auh, šta uradi! Što ne paziš, čovječe? — razvika se čika-Stole. — Zar se tako utjeruju kola u dvorište? Što nisi prvo širom otvorio vrata? Ko će sad da plati ovoliko staklo?

Mića je mirno dao gas i pored razvaljenih vrata i polomljenog stakla utjerao kamion u dvorište.

— Šta si toliko zagalamio, čika-Stole? lako je za staklo...

— A šta ti misliš, da možeš da lupáš kako hoćeš?

— Ajde, istovarujte vaš dio, — veli Mića momcima restorana „Mač“ — pa da idemo dalje. Žuri nam se!

Kamion odlazi dalje i čika Stole ponovo opominje Miću, ali ovoga puta lijepo, bez ljutnje:

— Znaš, Mičo rode, lagano utjeruj kroz ovaj hodnik, da opet ne napraviš neku štetu.

Kr-r-r-c! Kr-r-r-c!...

— Šta je to sad opet?

— Glupaci! Napravili gipsani pločnik sa strane, pa ga točkovi dokačinju. Sad ćemo da ga potšišamo!

— Kako: potšišamo?! Pa ti polomi cio pločnik!

— Ama, čika-Stole, lako ćemo za pločnik!

— Razmisli, Mičo! Jedanput ćeš žestoko da od-govaraš.

— Kome da odgovaram? Hajde, djeco, istovaruj — veli Mića momcima kod „Roga“.

Spuštaju se niz Južni Bulevar, pa krenuše ne-asfaltiranom uličicom.

— Znaš, čika-Stole, jedanput smo navratili kamionom u selo, kad tamo: svadba...

— A benzin?

— Ama, lako je za benzin!

— Pazi! — vrisnu čika-Stole, ali je bilo kasno.

— Kamion se naže i zaglubi u jarak. Mićina glava zveknu, a čika-Stole se sruči na njega i nekako zadržao. Otvori vrata i iziđe, a za njim izbaulja i Mića.

— Jao, moja glava! — jađao se on.

— Ama, kakva glava! Lako ćemo za glavu kao što je tvoja, — ljutio se čika Stole. — Razmisli, Mičo, razmisli malo...

Mića je gledao u kamion i pipao se za glavu, na kojoj se raskrupnjavala čvoruga. Razmišljao je...

Lj. P.

MUZEOLOG

Kad se iguman vratio iz Beograda u manastir, bio je opsjednut samo jednom idejom. Oduševio ga tamo neki muzej naših starina. Da divnih li i interesantnih stvari! To mora ion, u malome, da ostvari kod sebe u manastiru. Zavrivao je po riznici i crkvi, posmatrao trošne zidine i najzad je pronašao — mošti svetog Petronija! Zar to nije rijetka i starinska znamenitost? U kovčežicu su, čangrljaju kad ih on zatrese. A i muzejsku salu ima za njih. U onoj „Despotovoj kuli“, koja se još jedino dobro drži, instaliraće baš pravi muzej. Samo mu nešto smeta. Kula je iznutra ruinirana. Na zidovima

neke stare, otrcane freske. Daj da se lijepo okreči. A spolja prastari izgled, go tesani kamen. Tu treba da se malteriše, da onako moderno, pristojno izgleda. Navrh kule puškarnice — gdje to ide za muzejski zgradu! Daj da se postavi lijep krov, crvene ceramide, a za dekoraciju iznutra mogu da se upotrebe sred-njevekovna odjeća i odežde iz riznice, dobra je to materija — skrojice od njih lijepe draperije i zavjese.

Kad je sve bilo gotovo, postavilo se pitanje: a šta će sa razvalinama koje se nalaze sa obje strane kule? Ko će taj zid da poruši i raskrči? No, i za to se nađe rješenje: u selu se zida zadružni dom, neka građu uzmu od ovih nekorisnih zidina!

Iguman je te večeri već imao gotov plan. Posljednja ideja mu se učinila tako korisna da nije mogao izdržati da je ne preporuči i drugima. Sjeo je za sto i započeo pismo svojim poznancima igumanima:

„Ako vam smetaju zidine oko manastira što kao ruglo stoje u ruševinama, evo, vam praktičnog savjeta: Stupite u poslovne pregovore sa mjesnim građevinskim preduzećima i neka tesani kamen iz zidina upotrebe za građu modernih objekata. Pred vama je čitav majdan, treba ga samo pametno iskoristiti.“

TRAŽI SE KRIVAC

— Uh, baš ne valjaju ti telefoni!...